BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIU

Anul al 54-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } 14 Pagini Nr. 306 Sâmbătă 6 Noembrie 1937

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

PROBLEME NEREZOLVATE

Nu vom discuta acum valoarea obiectivă a bilanțului guvernării de 4 ani a partidului național-liberal, pe care l-a înfățișat, deunăzi, opiniei publice, președintele consiliului de miniștri.

Constatăm numai că printre faptele înscrise la activul acestui bilanț, d-sa nu s'a încumetat să treacă nici problema prețurilor pe piață, nici problema fiscalității. Și bine a făcut, pentrucă amândouă au rămas nesoluționate în perioada celor 4 ani de guvernare liberală, constituind punctele negative ale acestei guvernări.

Problema prețurilor n'a putut fi soluționată nici în direcția ajustării condițiunilor pieții la posibilitățile de plată ale populației prin ieftenirea vieții, nici în direcția asigurării unui paralelism mai just între prețurile din agricultură și cele din industrie, înlăturând sau măcar ameliorând discrepanțele de până acum.

Incercări n'au lipsit totuși, nici într'o direcție nici într'alta. Dar, în ciuda măsurilor luate, rezultatele au fost negative. Și au fost astfel, pentrucă s'a lucrat alandala, mergându-se la voia întâmplării, prin măsuri izolate, adesea contradictorii și fără o cooperare serioasă a tuturor resorturilor noastre economice în fixarea și aplicarea acelor măsuri.

In timp ce delegația economică sau comisiile și organele speciale însărcinate cu fixarea și controlul prețurilor hotărau cursuri maximale la principalele articole de consumație curentă, căile ferate veniau și ridicau tarifele de transport cu 15%; ministerul de finanțe ridica taxele de consumație la unele articole, modifica valorile medii pentru taxare la altele. In ce privește articolele de import au avut grije Banca Națională și comisia de contingentare să îngreuieze pe cât au putut regimul taxelor și al formalităților costisitoare. Iar când scumpetea a devenit excesivă, iar răbdarea publicului nestăpânită, atunci s'a aruncat toată vina pe specină.

Nu tăgăduim că specula își are și ea coada vârită în rosturile comerțului nostru intern. Dar ea se datorește tocmai condițiunilor anormale în care funcționează azi acest comerț, fără nicio organizare serioasă a piețelor de consum și a aprovizionărilor, care presupune în primul rând organizarea centrelor de producție și pregătirea lor în vederea desfacerii.

Lipsa de control a autorităților este deasemeni o primă de încurajare oferită speculanților și această lipsă de control a fost totală tocmai în sezonul aprovizonărilor de iarnă, când populația a fost lăsată cu totul la discreția speculanților.

Ba, ca aceștia să nu fie prin nimic stingheriți în jupuirea populației, așa zișii inspectori și controlori ai piețelor n'au mai îngăduit anul acesta cultivatorilor să poposească zilnic cu carele încărcate de zarzavat și de fructe în preajma piețelor, iar anumite produse care intră în aprovizionările de iarnă, ca ceapa din arpagic, cartofii săpunari mai mari, etc., au fost acaparate de angrosiști, spre a fi speculate la prețuri revoltătoare. Fapt e că la cultivatori aproape nu se mai găsesc nici ceapă de iarnă nici cartofi mari, și că nici în piață nu se mai găsesc decât în foarte mici cantități și la prețuri neabordabile.

Tot capitolul scumpetei a rămas în picoare, pentrucă niciuna din încercările de a înlesni situația populației consumatoare nu și-a ajuns ținta.

In schimb, regimul fiscal a mers în continuă urcare și extindere, agravând starea de strâmtorare a populației provocată de scumpete.

M. S. Regele Carol II și Marele Voevod Mihai au sosit în Cehoslovacia

Populația și autoritățile statului aliat Le-au făcut o primire triumfală

Praga, 3 (Rador). — Azi, la ora 8,20, trenul accelerat la care au fost atașate cele două vagoane-salon ce-L aduceau pe M. S. Regele Carol II al României și pe Marele Voevod Mihai spre Zidlochovice, a ajuns la Szop, gară de frontieră dintre Cehoslovacia și Ungaria.

O zi cât se poate de limpede și străvezie de toamnă era parcă primul salut al republicei aliate.

Curând după formarea unui tren special la Szop și după trecerea lui pe teritoriul cehoslovac, d. consilier ministerial Kopelcka, din partea prezidenției consiliului, d. general Braun și d. G. P. S. Aurelian, ministrul României la Praga, care a fost însoțit de d. O. W. Cisek, secretar de presă s'au prezentat M. S. Regelui și Marelui Voevod. D. Koplecka a explicat M. S. Regelui planul vânătorilor care se vor desfășura mâine și poimâine în apropiere de castelul Zidlochovice.

In suita M. S. Regelui Carol se află numai d. colonel Filitti, aghiotant regal, d. major Ilie Radu ,d. inginer Verbicky și d. Pavelescu, directorul trenurilor regale.

Toate gările din drumul trenului regal sunt superb împodobite cu flori și pavoazate. Pretutindeni flutură tricolorul român. Copii de școală, cercetași și un imens public se află pe peroanele gărilor spre a saluta pe oaspeții regali.

IN GARA BRATISLAVA

Capitala Șlovaciei, Bratislava, ține să primească pe Suveranul României cu un fast deosebit, deși călătoria Sa este incognito. Pe peronul gării se află o companie de onoare, unități de jandarmi, pompieri, școlile, cercetașii și zeci de mii de oameni. La intrarea trenului în gară muzica intonează imnul regal român. M. S. Regele și Marele Voevod apar la fereastră. Uralele entuziaste ale mulțimei nu mai încetează. Suveranul României și Marele Voevod Mihai sunt salutați de d. Orsagh, guvernatorul Slovaciei, și de d. dr. Krno, primarul orașului, care rostește în limba franceză un emoționant discurs de bun venit. O doamnă oferă M. S. Regelui un splendid buchet de trandafiri.

La ora 11,46 trenul regal trece prin localitatea Preclaz, centrul unei vaste regiuni în care folklorul înflorește și azi. Populația, în minunate costume naționale, acoperă peronul gării. In mâinile copiilor de școală fâlfâe nenumărate steguleț și flori.

Președintele Beneș întâmpină pe înalții oaspeți în gara Hrusovany

La ora 12,20, trenul regal se oprește în gara Hrusovany, unde președintele Republicei, d. dr. Eduard Beneș, salută pe înalții oaspeți cu multă afecțiune. După aceea, d. Beneș prezintă M. S. Regelui Carol și Marelui Voevod Mihai pe d-nii Ferny, guvernatorul Moraviei, general Hazal ,comandantul militar al Moraviei și general Hranec, comandantul jandarmilor. Gara este toată îmbrăcată în culorile naționale. O fetiță emoționată oferă M. S. Regelui și Marelui Voevod un buchet de flori. Apoi mașinile pornesc spre castelul Zidlochovice, situat numai la o distanță de zece minute de gara Hrusovany.

LA CASTELUL ZIDLOCHOVICE

O companie de legionari dă onorul la poarta castelului, unde sunt găzduiți înalții oaspeți, împreună cu suitele Lor.

La ora 13 a fost un dejun oferit de d. Eduard Beneș, președintele republicii. Au mai luat parte la acest dejun d-nii dr. Samal, cancelarul președintelui Republicii; ministru Strimpl, șeful protocolului din ministerul afacerilor străine; G. P S. Aurelian, ministrul României la Praga; Weverka, ministrul Cehoslovaciei la București; Czerny, guvernatorul Moraviei; general Braun, consilier Popelka, colonel adjutant Filitti, consilier 'Drtina, secretar de presă Cisek, căpitan Radu și inginer Vrbici.

Dejunul a durat până la ora 14 și un sfert, când un grup de flăcăi și fete, în costume naționale, a executat un frumos program de jocuri naționale în parcul din fața intrării castelului.

VIZITAREA UZINELOR „ZBROJOVSKA"

După câteva minute de odihnă, M. S. Regele Carol și Marele Voevod Mihai au plecat cu automobilul la Brno, pentru a vizita marile uzine de armament Zbrojovska. La intrarea în uzină, Augustii Oaspeți au fost salutați de d-nii directori Outara și Stahler și d. general Sara, președintele consiliului de administrație al uzinelor, care a rostit o scurtă cuvântare.

M. S. Regele Carol a răspuns prin cuvinte de mulțumire.

A urmat apoi vizitarea principalelor ateliere ale uzinelor, explicațiile fiind date de d. director Stahler. M. S. Regele și Marele Voevod Mihai au fost plăcut impresionați de proporțiile uzinelor și de precizia lucrărilor.

INAPOIEREA LA CASTEL

La ora 16 și 45, Suveranul și Marele Voevod Mihai s'au înapoiat la castelul Zidlokovice. D. Beneș a oferit înalților săi oaspeți un ceai, în timp ce suitele se ospătau în frumoasa sală de mâncare a castelului.

La ora 20 a fost un dineu intim, la care au luat parte numai M. S. Regele Carol, d. Eduard Beneș și Măria Sa Marele Voevod Mihai. Suitelor și invitaților la marea vânătoare care începe mâine li s'a pregătit un dineu separat.

Seara târziu luminile din castel se răsfrâng pe fondul întunecat al parcului și pădurilor din jurul castelului.

Răsboiul chino-japonez

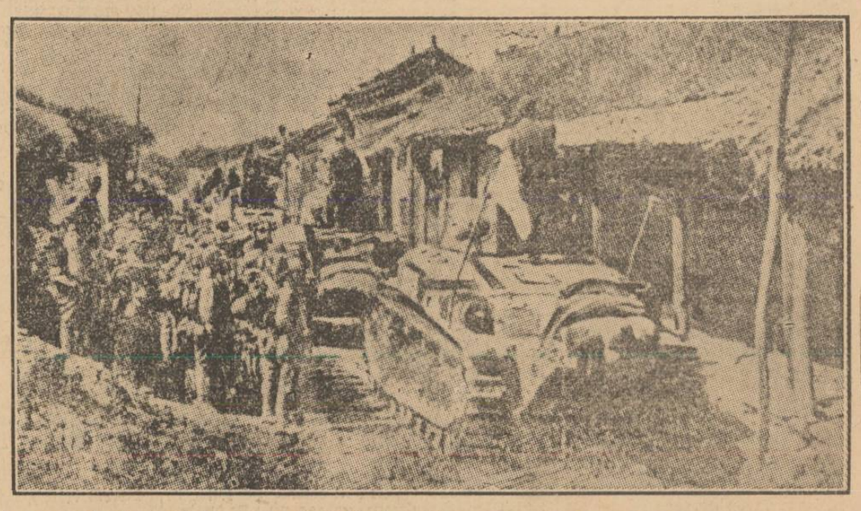

Un grup de tancuri japoneze înaintând pe drumurile desfundate ale unui sat chinez

Ciocniri de vapoare din cauza ceții în canalul Mânecii

Paris, 3 (Rador). — O ceață deasă continuă să domnească în porturile din Marea Mânecii, mai ales la Boulogne, paralizând navigația.

Cinci vapoare s'au ciocnit suferind mari avarii.

Vaporul „Espoir Marie" s'a scufundat în urma cocnirii cu un vas englez, care ieșea din Boulogne.

CEAȚA S'A RISIPIT

Londra, 3 (Rador). — Ceața care de trei zile s'a lăsat în partea de sud a Angliei, a început în cursul după amiezii de azi să se risipească în regiunea Londrei.

Plecarea și sosirea avioanelor au fost reluate aproape normal.

Regele Greciei sosește Duminică la Londra

Londra, 3 (Rador). — Regele George al Greciei va sosi Duminică la Londra.

Vizita Suveranului Greciei nu are un caracter oficial. Regele George va fi oaspetele Suveranilor Marei Britanii și va fi găzduit la palatul Buckingham.

FILME

— In ce stadiu se găsește procesul?

— La pronunțare, răspunde grefierul.

— Dați citire declarațiunilor martorilor.

Ca de obicei, rudele și cunoscuții soțului spusese sub prestare de jurământ că convietuirea a devenit insuportabilă din cauza răutății și geloziei soției, iar neamurile și prietenii nevestei jurase că menajul nu mai poate să meargă pentru că sgârcenia și mojiciile bărbatului n'aveau margini.

— Au aerul că s'ar putea împăca, șoptește președintele judecătorului. Să mai facem o încercare. Nu renunțați la despărțire?

Soții răspund prin priviri reciproce străpungătoare.

— In definitiv, ce nemulțumiri atât de mari aveți, doamnă, spre a desface o căsătorie relativ de lungă durată?

— Mă ofensează de câte ori îi cer bani pentru ale casei...

— Și pentru confecțiunile d-tale fără număr! intervine soțul.

— Sunteți prea econom în raport cu nevoile normale ale existenței și ale soției?

— Nu este adevărat, domnule președinte. De când ne-am luat, eu am fost ministrul de finanțe în casă!

— Dar eu n'am fost ministrul muncii? îl întreabă soția enervată.

— Da, dar mai important e ministerul de finanțe decât al muncii — ridică tonul soțul. De aceea d-ta trebuia să mă asculți și să faci așa cum îți spuneam eu. Nu să mă cicălești toată ziua pentru lucruri de nimic.

— Lăsați politica, fiindcă nu interesează cauza. Vreți în mod hotărît să vă despărțiți?

Soțul răspunde:

— Onorat tribunal, sunt ferm decis să fac remaniere.

— Schimbând pe ministrul muncii cu altcineva?

— Da.

Soția îl privește cu dispreț:

— Ca să faci remanieri n'ajunge să te pretinzi ministru de finanțe! Trebue să fii prim-ministru — și nu e nimic de capul tău!...

Tribunalul a amânat pronunțarea la sfârșitul ședinței.

Don José

Cuprinsul corespondenței dintre d-nii Neville Chamberlain și Mussolini

Răspuns la o interpelare a Camerei comunelor

Londra, 3 (Rador). — In ședința de azi a Camerei Comunelor, răspunzând la întrebarea unui deputat, primul ministru, d. Neville Chamberlain a dat amănunte asupra cuprinsului corespondenței schimbate între d-sa și d. Mussolini.

Fără să dea publicității textul acestor scrisori, d. Neville Chamberlain a declarat:

In luna Iulie ,contele Grandi, ambasadorul Italiei la Londra, mi-a adus din partea d-lui Mussolini un mesagiu cu caracter amical.

Am socotit atunci că este oportun să trimit d-lui Mussolini o scrisoare personală, în care i-am exprimat părerea de rău că relațiunile anglo-italiene sunt acum departe de vechiul sentiment de încredere mutuală și de afecțiune care durase atâția ani. Imi afirmam deasemeni convingerea proprie că s'ar putea face ca acest vechiu sentiment să renască, dacă înțelegerile și bănuelile neîntemeiate ar fi împrăștiate și arătam că guvernul Marei Britanii este dispus să înceapă oricând convorbiri în acest scop.

Am fost fericit primind din partea d-lui Mussolini un răspuns imediat, răspuns în care exprima dorința sa sinceră de a se restabili bunele relații dintre cele două țări și acordul său cu privire la propunerea de a se începe convorbiri în scopul de a se realiza atât de dorita înțelegere anglo-italiană.

La întrebarea unui deputat dacă este convins că aceste scrisori au avut un bun efect asupra relațiilor anglo-italiene, primul ministru a răspuns afirmativ.

Profesorul Piccard va incerca să exploreze adâncimile oceanelor

Bruxelles, 3 (Radio-Central). — *Profesorul Piccard a renunțat la explorarea stratosferei, declarând că pe viitor va studia adâncimile oceanelor.*

El va imita exemplul americanului Beebe și va căuta să pătrundă în adâncimle oceanului. Se știe că Beebe a putut să pătrundă, cu un aparat construit de el, până la adâncime de 900 metri, în ocean. Profesorul Piccard vrea să bată recordul americanului și să se scufunde, cu un aparat, la a cărui construcție lucrează, până la o adâncime de 9000 metri. Incercările acestea le va face în oceanul Pacific. Mai înainte însă, va încerca să se scufunde în oceanul Atlantic până la o adâncime de 3-4 mii metri.

Castanele și invalizii

de EM. HAGI MOSCO

Societatea *„Gloriile Neamului"*, nume care acoperă laolaltă mai multe asociații de foști luptători, se străduește din toate puterile să vină în ajutorul membrilor ei și în deosebi a invalizilor marelui războiu. Se lovește însă, de îndărătnicia oficială uitătoare a clipelor de desnădejde când soarta neamului era în mâinile lor, deși parte dintre aceștia au rămas împrăștiate pe tot cuprinsul țării.

Acum câteva zile, la una din întrunirile ținute, s'a desfășurat nesfârșitul șirag al dreptelor lor cereri, în veci păstrate în înfrigurarea unor făgăduieli neîmplinite. Cu acel prilej s'a hotărît așezarea unei icoane „ex-voto" la mormântul dela Argeș al Regelui întregitor de neam Ferdinand. Nu știu dacă este nimerit acest fel de adăogire la frumusețea unei lespezi de mormânt, mult mai atingătoare a celor sufletești, astfel cum se află, prin simplicitatea ei destul de împodobită de sfeșnicele care străjuesc la căpătâiul ei.

Fără îndoială, că totul este pornit dintr'un adânc simțământ de cinstire a unei amintiri scumpe întregii țări; totuși, înmulțindu-se aceste semne de tainică aducere aminte, s'ar sfârși prin acoperirea lespezii regale.

Și la Putna, unde zac rămășițele lui Ștefan-cel-Mare, al cărui mormânt a fost răscolit în două rânduri, întâia oară din poruncă domnească la mijlocul veacului al XVIII, iar toate odoarele și giuvaerele topite de mitropolitul Iacob spre înfrumusețarea mănăstirii, lespedea domnească și minunatul ei acoperământ erau închise într'un dulap cu geamuri. In el stăteau îngrămădite, unele peste altele, toate semnele de cinstire aduse voevodului, împiedicând privirea să lămurească ceva din mormânt. Nu știu dacă, de când n'am mai fost la Putna, mai dăinuește acolo îngrozitorul dulap. Oricât mi-aș munci gândirea, nu-mi pot închipui priveliștea sarcofagului lui Napoleon de sub bolta „Invalizilor", acoperit cu amintiri, câte de duioase și de simțite să fie ele!

Dar nu despre aceasta este vorba. In scurgerea discuțiilor s'a arătat starea jalnică în care se sbat orfanii și văduvele din marele războiu cu pensiile nenorocite primite la trei luni odată, după multă alergătură și iobăgie funcționărească. S'a vorbit și despre amăgirile cu care se încântă invalizii, cât privește darea debitelor de tutun, improprietărirea lor la orașe și chiar dreptul de a vinde... castane. Invalizi vânzând castane la colț de stradă!

Printr'o măruntă informa-

(Continuare în pag. 2-a)

Apropiata incheere a pactului anticomunist dintre Italia și Japonia

Berlin, 3 (Radio-Central). — In cercurile diplomatice se afirmă că încheerea pactului anticomunist dintre Italia și Japonia se va face zilele acestea, după toate probabilitățile în ziua de 6 Neombrie.

Pactul italo-japonez va avea un conținut similar cu cel germano-japonez.

Tokio, 3 (Rador). — Comitetul de apărare a pactului antibolșevic dintre Germania și Japonia a hotărît să trimită pe d. Seiko Nacano, șeful partidului Tohokai, cu o misiune în Germania și Italia.

D. RIBBENTROP PLEACA AZI LA ROMA

Berlin, 3 (Rador). — Agenția „Havas" anunță:

D. von Ribbentrop a avut astăseară o lungă convorbire telefonică cu Roma.

Ambasadorul extraordinar al Reichului va pleca mâine în capitala Italiei, unde va semna Sâmbătă pactul anticomunist în trei.

Regele Leopold al Belgiei la manevrele din regiunea Namur.

S'au ciocnit două avioane americane

New York, 3 (Rador). — In localitatea Seattle (Washington) două avioane ale marinei s'au ciocnit în timpul sborului.

Cinci persoane au fost omorîte.

Colaborarea militară dintre Anglia și Portugalia

Londra, 3 (Rador). — *Lordul Cranborne a declarat azi în Camera Comunelor că în clipa de față consultațiile sunt încă în curs între ministerul de externe britanic și ambasadorul Portugaliei la Londra, asupra mijloacelor celor mai potrivite pentru stabilirea unor contacte mai intime între forțele armate engleze și cele portugheze.*

Un deputat a întrebat care este scopul acestor contacte mai strânse. Lordul Cranborne a răspuns: „Contacte de acest fel între Anglia și oricare altă națiune sunt totdeauna de dorit".

Ziar polonez suspendat

Varșovia, 3 (Rador). — Tribunalul a hotărît sechestrarea cotidianului „Dziennik Poranny", organ cu tendințe de stânga. Ziarul și-a încetat apariția. „Dziennik Poranny" era organul federației institutorilor poloni. Casele de fier și conturile curente ale ziarului au fost puse sub sechestru.

Aplicarea controlului maritim, în apele grecești

Atena, 3 (Telor). — *Primul ministru generalul Metaxas a primit astăzi într'o lungă audiență pe ministrul Angliei la Atena, d. Waterloo. Cercurile diplomatice cred a ști că această întrevedere a avut ca obiect aplicarea controlului maritim în apele și mările grecești, în conformitate cu hotărîrile conferinței dela Nyon.*

Misiunea Regelui Boris al Bulgariei la Londra

Londra, 3 (Radio Central). — Regele Boris al Bulgariei, care se află acum incognito la Londra, va expune oamenilor de Stat englezi situația Bulgariei, accentuând bunele raporturi ale acesteia cu Anglia și Iugoslavia.

Regele va mai arăta situația economică precară a țării sale și nu este exclus să ceară un împrumut, în cazul când se va soluționa în mod favorabil cererea de reînarmare a Bulgariei, prin modificarea clauselor tratatului dela Neuilly. Regele va cere Angliei sprijin în această chestiune și pare că atitudinea Angliei va fi binevoitoare, mai ales că Bulgaria nu vrea să recurgă de cât la căi legale.

Se mai crede că Bulgaria va satisface și interesele Angliei în ce privește fortificarea coastei bulgare a Mării Negre, obținând din partea Marei Britanii finanțarea acestei întreprinderi și material de răsboi.

SCRISORI DIN PARIS

IN MAROC

de RENE SAIVE

Paris, Noembrie

Lumea musulmană este în fierbere. Anglia a observat aceasta de vreo câteva săptămâni în Palestina. Franța, la rândul ei, în Africa de Nord și mai ales în Maroc.

Ce se petrece acolo?

Se știe într'un chip destul de exact. Naționaliștii marocani — adică agitatorii anti-francezi — au început o campanie de „liberare". Ar voi să redea Marocului independența și totodată un rege. Cât despre francezi, cari au adus pacea în această țară, cari i-au păstrat obiceiurile ancestrale și suveranul tradițional: sultanul, cari i-au dat șosele și forturi și i-au asigurat buna stare socială și prosperitatea economică sunt, firește, de altă părere. Și spre a evita să fie aruncați în mare, au început prin a arunca pe câțiva ațâțători în temniță.

Incidentele marocane, pe care Franța trebuie să le potolească azi, turbură o liniște stabilită de vreo zece ani în protectorat. Infrângerea șefului Abd-el-Krim și a răsboinicilor săi, pacificarea munților din Riff de mareșalul Pétain, au fost în adevăr ultimele episoade sângeroase ale cuceririi Marocului.

Agitația de astăzi are origini foarte recente. Majoritatea bărbaților, cari s'au plasat în fruntea mișcării sediționse, era, desigur, foarte bine cunoscută de autoritățile franceze. Toți capii răsvrătirii erau supravegheați și acțiunea lor nu a surprins serviciile de informațiuni ale înaltului comisar, generalul Noguès. Dar revoluționarii au îndrăznit să schimbe metoda. Au îndrăznit să renunțe la anumite manevre ascunse, spre a predica pe față și în mod public revolta. Schimbarea aceasta de atitudine arată gravitatea — relativă de altfel — a mișcării.

Trebuie să precizăm din capul locului că rebeliunea conducătorilor naționaliști a dat greș cu desăvârșire. Din prima zi, marii răspunzători au fost arestați și întemnițați. S'au găsit la ei diferite documente, dintre cari unele au fost date în vileag. S'a aflat astfel, că un guvern ma-

(Continuare în pag. 2-a)